

Prof. zwyczaj. dr Józef Flik
87-100 Toruń
Kochanowskiego 16/7

Ocena dorobku konserwatorskiego, dydaktycznego oraz organizacyjnego Pana dr hab. Roberta Rogala prof. UMK w postępowaniu o nadanie tytułu profesora.

Pan dr hab. Robert Rogal urodził się 2 marca 1964 r. w Płotach. W latach 1986-1991 studiował na Wydziale Sztuk Pięknych w Instytucie Zabytkoznawstwa i Konserwatorstwa, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu na kierunku Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki, w zakresie konserwacji i restauracji malarstwa oraz rzeźby polichromowanej, uzyskując stopień magistra na podstawie pracy praktycznej związanej z konserwacją i restauracją obrazu J.C. Gessnitzera pt. Port w Hadze oraz opracowania teoretycznego na temat usuwania pobiał z temperowych malowideł ściennych o pudrującej lub odspajającej się warstwie malarskiej od podłoża. Promotorem obu części pracy była Pani Prof. dr Maria Roznerska.

Od początku dr hab. Robert Rogal skupił się na działalności związanej z konserwacją malarstwa ściennego na podłożach murowanych i drewnianych. 1 grudnia 1991 roku został zatrudniony na stanowisku asystenta w Instytucie Zabytkoznawstwa i Konserwatorstwa, na Wydziale Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, gdzie pracuje po dzień dzisiejszy.

Po obronie w kwietniu 2002 roku dysertacji doktorskiej nauk humanistycznych w zakresie nauk o sztuce. W grudniu tegoż roku zostaje adiunktem. Pracę doktorską przygotowywał najpierw pod kierunkiem prof. zw. dr hab. Marii Rozenrskiej, a po jej śmierci pod kierunkiem prof. zw. dr Józefa Flika. Tematem rozprawy była „Problematyka technologiczno – konserwatorska XVI i XVII wiecznych sgraffit. (Była wyróżniona przez J.M. Rektora UMK.

17 listopada 2009 roku na Wydziale Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu obronił rozprawę habilitacyjną uzyskując stopień doktora habilitacyjnego w dyscyplinie sztuk plastycznych. Tematem rozprawy była „Problematyka

likwidacji odspojen tynków w starożytnym malarstwie ściennym w Egipcie”. Podstawą decyzji była także pozytywna ocena ogólnego dorobku artystyczno – konserwatorskiego. 1.02.2013 roku Pan dr hab. Robert Rogal zostaje profesorem nadzwyczajnym UMK.

W latach 2008-2012 Pan dr hab. Robert Rogal pełnił funkcję prodziekana d.s. studenckich na Wydziale Sztuk Pięknych. W 2014 roku został Dyrektorem Instytutu Zabytkoznawstwa i Konserwatorstwa. Mimo wielu obowiązków ciągle obserwujemy Jego duże zaangażowanie w sprawy organizacyjne Wydziału, Instytutu i Uczelni. W roku 2008 zostaje członkiem Rady Programowej Międzywydziałowych Interdyscyplinarnych Studiów Humanistycznych. Od 2012 jest członkiem Komisji Dyscyplinarnej Uniwersytetu Mikołaja Kopernika dla doktorantów. Jako prodziekan a następnie Dyrektor Instytutu Zabytkoznawstwa i Konserwatorstwa UMK wykazuje duże umiejętności w kierowaniu zespołem pracowników i studentów, co w sumie składa się na sukcesy Instytutu, Wydziału i Uczelni. Wyraźnie widać, że w okresie po uzyskaniu habilitacji aktywność organizacyjna Pana doktora habilitowanego Roberta Rogala znacznie wzrasta mimo wielu obowiązków związanych z dydaktyką oraz czynnościami administracyjnymi znajduje czas na pracę naukową i konserwatorską. Dla dobra studentów i znaczenia Wydziału Sztuk Pięknych w strukturach Uczelni współtworzy wraz z zespołem studia doktoranckie w dziedzinie sztuk plastycznych w dyscyplinie Konserwacja i Restauracja Dzieł Sztuki, będąc pierwszym kierownikiem tych studiów. W latach 2012 – 2014 zostaje członkiem Kolegium Elektorów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w kadencji 2012-2016, oraz Komisji Dyscyplinarnej UMK dla doktorantów. Od 2015 roku jest członkiem Wydziałowej Komisji d.s. Jakości Kształcenia oraz Wydziałowego Zespołu d.s. Programów Kształcenia. Na Wydziale Sztuk Pięknych przewodniczy komisjom w przewodach doktorskich w dyscyplinie Konserwacja i Restauracja Dzieł Sztuki oraz nauk humanistycznych o sztuce, a także Kapitułom Nagród dla absolwentów wydziału im. prof. Jerzego Remera, prof. Leonarda Torwirta i doc. Jerzego Frycza.

Działalność organizacyjną poza uczelnią dopełnia udział w stowarzyszeniach (Związek Polskich Artystów Plastyków, Stowarzyszenie Konserwatorów Zabytków, ICOMOS, stowarzyszeniach które popularyzują naukę, sztukę i kulturę.

Działalność w powyższych dziedzinach została 4-krotnie wyróżniona przez J.M. Rektora UMK. Jednocześnie zostaje członkiem Rady Muzeum Archeologicznego w Gdańsku, uczestniczy w wielu programach badawczych dotyczących zabytków w Kambodży. Od 2015 roku pełni funkcję Przewodniczącego Komitetu Redakcyjnego Zeszytów Naukowych Acta Universitatis Nicolai Copernici Zabytkoznawstwo i Konserwatorstwo. Był

autorem dwóch recenzji w przewodach habilitacyjnych dr Jacka Stachery oraz dr Tomasza Kozielca.

Z powyższego zestawienia widać jak wielka, rozległa, prężna i inicjująca jest działalność organizacyjna Pana dr Roberta Rogala, która przypada głównie na lata po uzyskaniu habilitacji.

Na szczególną uwagę zasługują wystąpienia na konferencjach naukowych (16) w Toruniu, Warszawie, Krakowie, Kijowie i Monachium. W sumie po uzyskaniu habilitacji opublikował 18 prac w tym 6 samodzielnie, których tematyka dotyczyła dekoracji ściennych i ich problemów konserwatorskich. Jego teksty i wystąpienia są socjologicznym studium na temat nowych trendów występujących w konserwacji zabytków, a szczególnie transferów malowideł ściennych, uszkodzeniom i przyczynom zniszczeń elewacji i malowideł kamienic na Starym Mieście w Warszawie, gdzie zastosowano nowoczesne środki i sposoby badawcze jak termowizyjne i radarowe.

Działalność artystyczno – konserwatorska dr hab. Roberta Rogala jest wyjątkowo obfita i interesująca przed, ale szczególnie w okresie po habilitacji. Są to prace wykonywane częściowo w zespołach ale w większości występują jako ich kierownik.

Dzisiaj badania i prace konserwatorskie, a szczególnie te które dotyczą malarstwa wielkoformatowego na tynku w różnych technikach są realizowane metodami interdyscyplinarnymi w których stosuje się wiedzę z zakresu nauk humanistycznych, ścisłych (chemia, fizyka, biologia) oraz konserwatorsko-artystycznych. Zasady te z pełną świadomością stosował Pan dr hab. Robert Rogal, który w sumie zrealizował bardzo dużą ilość prac konserwatorskich, dlatego poniżej chcę wyszczególnić te najistotniejsze i najbardziej atrakcyjne jeśli chodzi o obiekty ze wskazaniem miejsca ich lokalizacji, a przede wszystkim wartości historyczno – artystyczne.

Pragnę też zaznaczyć, że przedstawione prace konserwatorskie posiadają dokumentacje konserwatorskie oparte o wyżej wymienione metody badawcze i ustalone schematy, które można by w niektórych przypadkach zmienić i poszerzyć.

Doktor habilitowany Robert Rogal kierował w Egipcie międzynarodowym zespołem konserwatorów, który realizował prace konserwatorskie przy starożytnych malowidłach ściennych. Panowały tutaj specyficzne warunki klimatyczne, technika i technologia malowideł i ich stan zachowania. Zadanie trudne, które wymagało długotrwałych badań i modyfikacji standartowych rozwiązań. Efekty prac znalazły odzwierciedlenie w wystąpieniach na konferencjach krajowych i międzynarodowych między innymi w Kijowie,

Osace, Tokio oraz w licznych publikacjach ukierunkowanych między innymi na analizę autentyczności dzieł sztuki (46).

Nagrody J.M. Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika oraz Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego świadczą o randze i popularności badań i prac konserwatorskich w tej arcyciekawej dyscyplinie sztuki.

Muzeum Archeologiczne w Poznaniu zleciło Panu Robertowi Rogalowi opracowanie metody transferów archeologicznych elementów ziemno-drewnianych z czasów Mieszka I. Wykorzystane zostało w tym celu dotychczasowe doświadczenie Pana dr Roberta Rogala z przenoszenia dekoracji ściennych. W tych przypadkach chodziło nie tylko o przenoszenie ale eksponowanie ziemnych nawarstwień archeologicznych w Rezerwacie Archeologicznym na Ostrowie Tumskim w Poznaniu. Sposób ten nie znajduje precedensu w wystawiennictwie archeologicznym. Powyższe wydarzenia konserwatorskie z obiektów podziemnych, naziemnych i na wysokości jeszcze raz przekonują mnie o szerokim działaniu Pana Roberta Rogala, który umiejętnie łączy nauki humanistyczne oraz ściśle ze sztuką konserwatorską, w każdym przypadku chodzi mu o zachowanie autentyczności zabytków podczas ich konserwacji. Tak było podczas realizacji projektu na temat: „Wielomodułowe interdyscyplinarne badania nieniszczące obiektów architektury na przykładach gotyckich kamienic mieszczańskich w Toruniu za co Wydział Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika został nagrodzony Polską Nagrodą Innowacyjności w 2016 w kategorii Uczelnie.

Za ważne należy uznać uczestnictwo Pana Roberta Rogala w projekcie badawczym obrazu pt. Scena męczeństwa ludności Kambodży w czasie rządów Polpota w Muzeum Ludobójstwa w Phnom Penh.

Przedmiotem opracowań konserwatorskich Pana Roberta Rogala były też polichromowane ołtarze drewniane, rzeźby oraz obrazy sztalugowe. W sumie w latach 2009-2018 (po habilitacji) Pan dr Robert Rogal był autorem lub współautorem prac konserwatorsko – restauratorskich i dokumentacji 41 obiektów zabytkowych, w tym było przenoszenie dekoracji ściennych, w których zabiegi są niezwykle inwazyjne i tym samym niebezpieczne. Były to malowidła, sgraffita mozaiki – w sumie wykonano 12 takich zabiegów. Z powyższego widzimy jak szeroka, odpowiedzialna i ambitna jest dotychczasowa działalność artystyczno – konserwatorska Pana dr hab. Roberta Rogala.

Działalność dydaktyczna

Na początku pragnę podkreślić, że Pan dr hab. Robert Rogal ma wzorowy kontakt z młodzieżą akademicką i z doktorantami, którzy darzą Go zaufaniem i chętnie korzystają z Jego pomocy podczas pisania prac ćwiczeniowych, dyplomowych, magisterskich powstałych nie tylko pod Jego kierunkiem.

Należy do pedagogów doświadczonych, którzy zdobywają wiedzę nie tylko ze źródeł pisanych ale podczas wykonywania prac konserwatorskich i restauratorskich, a także podczas realizacji kopii. Na zajęcia dydaktyczne Pana dr hab. Roberta Rogala składają się ćwiczenia, wykłady, konwersatoria ze szczególnym uwzględnieniem malarstwa ściennego z jego wszelkimi specjalnościami jak malowidła, sgraffita oraz mozaiki mające ścisły związek z historią malarstwa w architekturze. Wobec powyższego swoje wykłady kieruje nie tylko do przyszłych konserwatorów i restauratorów malarstwa ale konserwatorów teoretyków poświęcających się ochronie dóbr kultury, zatrudnionych później w urzędach konserwatorskich.

Wychował wielu magistrów, którzy jak on dbają o ochronę dziedzictwa kulturowego. Od uzyskania stopnia dr hab. wypromował jednego doktora, aktualnie jest opiekunem dwóch osób przygotowujących rozprawy doktorskie. Był autorem dwóch recenzji w przewodach doktorskich, które dotyczyły problematyki konserwatorsko – technologicznej malarstwa ściennego oraz obrazów na płótnie.

W konkluzji wysoko oceniam jakość i rozmiar dorobku twórczego w zakresie konserwacji dzieł sztuki oraz sukcesy w działalności dydaktycznej i organizacyjnej Pana dr hab. Roberta Rogala. Jednocześnie stwierdzam, że Jego działalność w zupełności spełnia wymogi stawiane w postępowaniu o nadanie tytułu profesora zgodnie z art. 26, ust.1, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym z dnia 14 marca 2003 r. Dz. U. Nr 65, poz. 595 z późniejszymi zmianami.

W związku z powyższym Pan dr hab. Robert Rogal spełnia ustawowe wymogi i może być dopuszczony do dalszych etapów postępowania o tytuł profesora.

Toruń 9 listopada 2018

prof. zwyczaj. dr Józef Flik

